

MUISTIO

Ympäristötietoisuus ja -kasvatus -teemaryhmän 5. kokous

Aika: Tiistaina 15.04.2008 klo 10.00 – 12.00

Paikka: Luontotalo Arkki, Pori

Läsnä: Ari Impola, Satakunnan Elävän Kuvan Keskus ry
Raija Lehtorinne, UPM Kymmene
Kari Lipasti, Porin työväenopisto
Juha Manninen, Lounais-Suomen ympäristökeskus
Anna Paloheimo, Pyhäjärvi-instituutti
Pirjo Pihlainen, Turun yliopisto Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus
Hannele Pohjavirta, Puhdas Valkjärvi ry
Laura Puolamäki, Turun yliopisto, Satakunnan ympäristö ja luontokoulu –hanke
Anne Savola, Satakuntaliitto
Johanna Thessler, Pyhäjärvisuodun ympäristötoimisto
Sari Uoti, Satakuntaliitto
Minna Uusiniitty-Kivimäki, SATAVESI-ohjelma
Niina Uusi-Seppä, Kokemäen ympäristöyhdistys
Hiikka Viitala, Luontotalo Arkki

Tiedoksi: Erja Alanen, Länsi-Suomen lääninhallitus
Päivi Akkanen, Karvian kunta
Päivi Granö, pj, Turun yliopisto Kulttuurituotannon ja maisemantutkimus laitos
Merja Haliseva-Soila, Lounais-Suomen ympäristökeskus
Erkki Kallio, Pyhäjärven suojeluyhdistys ry
Eija Kannisto, Ulvilan kaupunki
Teija Kirkkala, Pyhäjärvi-instituutti
Tero Lehtonen, Porin metsäopisto
Sakari Pärssinen, Huittisten seudun ympäristöyhdistys
Terhi Rajala, Satakunnan luonnonsuojelupiiri
Kauko Rantanen, Iso-Lankkojärvisseura ry
Henna Riihimäki, vesiensuojelukummi
Laila Ryytänen, Kankaanpään kaupunki
Leena Salminen, Oy Botnia Ab
Tapio Siekkinen, Iso-Lankkojärvisseura ry
Carita Tulkki, Satakunnan museo
Heli Välimaa, vpj, Noormarkun ja Pomarkun kunta
Samu Numminen, SATAVESI-ohjelma
Elina Joensuu, Karvianjoen kunnostusohjelma
SATAVESI ohjausryhmä

Ennen kokousta ryhmä tutustui Luontotalo Arkissa esillä olevaan Miten voit, Selkämeri? –näyttelyyn.

1. Avaus

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa estyneitä saapumaan kokoukseen Minna Uusiniitty-Kivimäki avasi kokouksen. Päätettiin, että kokouksen puheenjohtajana toimii Hiikka Viitala. Kokoukseen osallistui 14 henkilöä.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio ei ole vielä valmistunut. Muistion hyväksymiseen palataan myöhemmin.

3. SATAVESI-ohjelman kuulumiset

Minna Uusiniitty-Kivimäki kertoi SATAVESI-ohjelman ajankohtaisista asioista:

- Koordinaatio
 - Vesienhoidon yhteistyön ja kansalaistoiminnan kehittäminen Satakunnassa 1.1.2007 – 31.12.2007 + jatkoaika 30.4.2008 asti
 - Vesienhoidon yhteistyön ja kansalaistoiminnan kehittäminen Satakunnassa II
 - Hankerahoitus Lounais-Suomen ympäristökeskukselta EAKR-ohjelmasta
 - Hankkeen toteutusaika 1.3.2008 – 30.6.2010.
- Painopisteet vuoden 2008 SATAVESI-toiminnassa
 - Vesistöalueiden kehittämisohjelmien toteuttamisen käynnistäminen
 - Vesistöalueryhmien ja teemaryhmien toiminnan kehittäminen
 - Vesien tilan parantamiseen liittyvän elinkeinotoiminnan edistäminen
 - Yhteistyön laajentaminen kansalaistoiminnassa ja ympäristökasvatuksessa
 - Selkämeren teemavuosi kesästä kesään 2008-2009
- Tapahtumia ja tilaisuuksia:
 - Vesistöalueryhmien 5. kokoukset tammi-helmikuussa
 - SATAVESI vuosikokous 13.3.
 - Ilmastonmuutos ja Lounais-Suomi –seminaari 21.4.
 - Karvianjoki-ryhmä 7.5.
 - Selkämeri-ryhmä 16.5.
 - Eurajoki-Lapinjoki –ryhmä 21.5.
 - Tutkimus-ryhmä YTY 22.5. (Porissa)
 - Kokemäenjoki-ryhmä 26.5.
 - Vietnamilaiset Unescon työntekijät tutustuvat SATAVESI-ohjelmaan 28.5.
 - Satakunnan ympäristökasvatusverkoston tapaaminen 3.6.
 - Selkämeren teemavuoden avajaistapahtumat 5.6.
 - SATAVESI kesäretki Selkämerelle 27.8. (Huom. ajankohta sittemmin muuttunut!)

Pyhäjärvi-Instituutissa on käynnistetty Köyliönjärven ja –joen ulkoisen kuormituksen vähentäminen – hanke KULKU. Leader-rahoitteinen hanke painottuu ympäristötietoisuuden parantamiseen mm. kylittäisen vesiensuojelun kehittämisen ja tapahtumissa esillä olon keinoin. Hankkeen verkkosivut avautuvat osoitteeseen www.koylionjarvi.fi. Pyhäjärvellä järjestetään keväällä mm. rantatalkoita.

4. Lounais-Suomen ympäristökasvatuksen sateenvarjoryhmän kuulumiset

Laura Puolamäki kertoi aiheesta. Viimeisen puoleltoista vuoden aikana Varsinais-Suomen ja Satakunnan ympäristökasvatustoimijat ovat valmisteet yhteistyöorganisaation perustamista. **Yhteistyöorganisaatioksi perustettiin Lounais-Suomen ympäristökasvatuksen sateenvarjoryhmä**, jonka perustava kokous pidettiin 6.3.2008 Säkössä. Ydinryhmän lisäksi ryhmällä on myös sähköpostirinki.

Käytiin keskustelua ryhmän tehtävistä: ryhmän ensimmäinen konkreettinen työ on **Lounais-Suomen ympäristökasvatusstrategian laatiminen**. Vastaava strategiatyö on vireillä myös monissa muissa maakunnissa. Strategian laatiminen on erityisesti Satakunnan kannalta tärkeää – ja se on saatava ajoissa valmiiksi, jotta se ehditään huomioida kuntien budjeteissa ja ALKU-hankkeessa.

Satakunnan ympäristökoulu ja Valonia (Varsinais-Suomen agendatoimisto) toimivat sateenvarjoryhmän käytännön toiminnan pyrittäjinä ja ovat mukana myös valtakunnallisessa ympäristökasvatusverkostossa Lounais-Suomen edustajina.

5. Satakunnan ympäristökouluhankkeen kuulumiset

Laura Puolamäki kertoi aiheesta. Parhailaan on **käynnissä hankkeen toinen vaihe, jossa toiminta laajenee Raumalta laajemmalle**. Mukana ovat Pori ja Rauma sekä niiden lisäksi vuosittain vaihtuvat kunnat. Hankkeen toteutusaika jatkuu lokakuuhun 2010 asti. Hankkeessa mm. laaditaan kulttuuriympäristöihin painottuvia opetuspaketteja. Selkämeren teemavuoden ja SATAVESI-ohjelman kanssa suunnitellaan parhailaan myös rannikkokuntien lukioille suunnattua valinnaista biologian kurssia.

6. Ympäristötietoisuuden ja –kasvatuksen yhteistyön kehittäminen Satakunnassa

Minna Uusiniitty-Kivimäki alusti asiasta (liite 1). **Verkostojen kokoamista yhteen kannatettiin** ja todettiin, että sekä kokoustyöskentely että teemaseminaarit ovat olleet hyödyllisiä. Verkostojen yhteen kokoamista käsitellään seuraavaksi ympäristökouluhankkeen ohjausryhmässä – SATAVESI-ohjelman ohjausryhmä on jo käsitellyt asian ja tukee verkostojen liittämistä yhteen.

Keskusteltiin puheenjohtajan tarpeesta yhdistetyssä ryhmässä ja todettiin, että teemaseminaareissa puheenjohtaja valikoituu teeman mukaan, mutta kokouksia varten tarvitaan pysyvä puheenjohtaja. Ympäristötietoisuusryhmä kutsutaan verkostotapaamiseen 3.6. ja alkusyksystä järjestetään yhteinen, "perustava" kokous.

7. Selkämeren teemavuoden toteuttaminen

Pirjo Pihlainen esitteli **teemavuoden suunnittelun tilannetta**. Teemavuoden verkkosivut on avattu www.rauma.fi/selkamerivuosi ja julisteet ja postikortit ovat valmiita. Esitettä ja tapahtumakalenteria sekä Selkämeri-Satanen - teemalehteä laaditaan parhaillaan. Kevään aikana keskeisellä sijalla työohjelmassa ovat tiedottaminen ja verkoston vahvistaminen.

Avajaiset järjestetään 5.6. kaikissa rannikkokunnissa. Jo ennen avajaisia käynnistyy mm. elokuvakäsikirjoituskilpailu. Käsikirjoituskilpailun lisäksi Luontotalo Arkki on hakenut ja saanut esiselvitysrahoituksen Selkämeri-elokuvan käsikirjoituksen ja kuvaussuunnitelman laatimiseen. Toteutukseen tarvitaan erillinen rahoitus.

Kesän tapahtumista mainittakoon lisäksi osallistuminen loma-asuntomessuille ja 15.7. Suomi Areenan – keskustelut "Säilyykö Selkämeri sinisenä?" klo 10 ja ammattikalastukseen liittyvä keskustelu klo 12. Syksyllä on tulossa mm. Tunne Meri -luentosarja, Itämeri-haasteeseen liittyvä seminaari ja Miten voit Selkämeri –paneelikeskustelu (Eurajoki). Teemavuoden huipennus on Satakunta senaatintorilla – tapahtumassa kesäkuussa 2009.

Lisäksi **suunniteltiin käytännön toimintaa** ja ympäristötietoisuus ja -kasvatusryhmän osallistumista siihen. Ryhmän jäsenten toivotaan olevan yhteydessä koordinaattoriin ja ilmoittavan osallistumisestaan tapahtumiin sekä uusista ideoista yms.

Keskustelussa olivat esillä myös Pitkis-Sportille pyydetty ympäristöaiheinen työpaja (Kokemäen ympäristöyhdistys ja ympäristökoulu valmistelevat) sekä Nousee Satakunnan Kansa ry:n aloite yhdistyksen osallistumisesta teemavuoteen. Ympäristökoulun vuoden 2009 teemasta (kulttuuriperintö) ehdotetaan Selkämeri-aiheista teemaa Nousee Satakunnan Kansa ry:n järjestämän vuosittaisen seminaarin aiheeksi.

Todettiin, että kattavan tiedottamisen lisäksi **valuma-alueilla tehtävän työn esiin tuominen** vaatii erityistä huomiota (esim. TEHO-hanke, Karvianjoen kunnostusohjelma, Pyhäjärvi-instituutin työ). Tällaisen toiminnan tilaisuudet pyritään linkittämään teemavuoteen, sen tapahtumakalenteriin ja tiedotukseen. Erityisesti TEHO-hankkeen ja Selkämeren teemavuoden tiivis yhteys on varmistettava – se edesauttaisi molempien valtakunnallista näkyvyyttä.

8. Muut asiat

Anne Savola kertoi, että maakuntakaava-aineisto on tulossa nähtäville toukokuussa.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokoontuminen yhdessä Satakunnan ympäristökasvatusverkoston kanssa on **3.6.2008 klo 9 - 12**. Tapaamisen teemana ovat toteutuneet ympäristökasvatushankkeet. Minna Uusiniitty-Kivimäki välittää kutsun tapaamiseen. Syksyn kokousajankohta sovitaan myöhemmin.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00.

Muiston laati
7.7.2008
Minna Uusiniitty-Kivimäki

Liite: Ympäristötietoisuuteen ja –kasvatukseen liittyvä yhteistyö Satakunnassa